

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . 10 „ — „
Negyedévre . 5 „ — „
Egy óra . 1 „ 70 „
Egyes szám ára 8 fillér.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
kir. itélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
fölszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.

Evés közben jön meg az étvágy.

Pécs, 1900. június 8.

Hogy a delegációk által megszavazott közügyes költségek a valóságban soha sem elengedők, az már régen megszokott dolog. Tegnap is egy ilyen értelmű javaslatot nyújtott be a pénzügyminiszter, a mely szerint a magyar országgyűléstől csak potom 1,619.390 korona és 92 fillérnyi közügyes pótköltség megszavazását követelik az elmúlt időre. Még örülhetünk, hogy ilyen szerények a közös birodalmi miniszter urak, mert a nemzet érdekeit védelmezni hivatott magyar országgyűléstől bizony felrughatnának azok a túlköltségek akár 30 millióra is, a minthogy volt is már példa rá.

De hát a jövőre nem is maradnak meg ilyen szerény keretek között, mert az ellenőrző alkotmányos testület, a delegáció az utóbbi időben már annyira degenerálódott, hogy egész közönyösen veszi, ha a dicső hadsereg más ellenség hiányában a nemzet testéből hasit szijat. A magyar kvóta emelése nemhogy fokozott ellentállásra sarkalta volna a magyar delegáció urait a hadsereg követeléseinek fokozódásával szemben, sőt ellenkezőleg még nagyobb devocióra ösztökélte őket, hogy kimutassák a magyar nemzet áldozatkész politikai érettségét s kegyes vállveregést érdemeljenek ki a zöld tollas potentátok részéről.

Megszavazták a katonatisztek fizeté-

sének a fölemelését, amit eddig is csak az osztrák delegáció ellenzése akasztott meg. S mivel evés közben jön meg az étvágy, a hadügyminiszter és a hadi tengerészet képviselője már előre bejelentették, hogy még majd csak ezután jön a fekete leves az új gyorstűzelő ágyuk beszerzése, meg a flottaszaporítás képében, de a delegátus urak elfelejtettek az ilyen népsanyargató kísérletek ellen eleve tiltakozni. De minek is tették volna, úgy sem hitte volna el nekik senki, hogy tiltakozásuknak annak idején érvényt is szereznek. Inkább hajtják tovább vérlázító kegyetlenséggel az adóprést, hogy a költségvetési előirányzatot meghaladó pénztári készleteket gyűjthessenek s ezekből csillapíthassák a szuronyos közügyes bálvány farkas étvágyát.

Ezt látva a hadsereg vezetői, újabb és újabb területekre kalandoznak el, hogy hová pocsékolhatnának el még több milliót s e kalandozásaik közben fölfedezték a katonai nyugdíjasokat, akik eddig még nem részesültek a fizetésemelés áldásaiban. És megesett rajtuk a szívük, mert nagyon érzékeny szívük van az aranyos uniformis alatt, éppen csak, hogy a civil bagázs nyomorusága iránt érzéketlenek.

Nos hát az az érzékeny katonai szív szürnyü igazságtalanságot lát abban, hogy a mikor a dicső armádia tényleges szolgálatban levő tisztikara dúskálódik a fizetésjavításban, annak már nyugalomba vonult tagjai kénytelenek legyenek meg-

elégedni a régi nyugdíjjal s azért nagy terveken törnek a fejüket. Katonai szaklapjaikban erős agitációt folytatnak arra nézve, hogy az 1900. január 1-je előtt nyugdíjazottaknak nyugdíjilletménye is az új fizetési szabállyal megállapított fizetések alapján utalványoztassék. De e mellett nem feledkeznek meg a jövőben nyugdíjazandókról sem s azt követelik, hogy a törzsfizetés teljes összegében kiszabott nyugdíj a jogosultat ne 40, hanem már 35 évi szolgálat után illesse meg, a tiz esztendei szolgálat után pedig, a hol a nyugdíj-jogosultság kezdődik, a nyugdíj a fizetésnek ne 33%-kát, hanem 40%-kát tegye.

Hogy ez a közügyes terheknek milyen óriási és állandó növekedését jelentené, azt elképzelhetjük, ha figyelembe vesszük, hogy a közös hadseregben milyen nagy méretekben folyik az önkényes nyugdíjazás. Pedig hát ez a tervezett „legújabb reform“ is meglesz mihamarább, arra el lehetünk készülvél, mert a közös hadügyminiszteriumban már el is készültek a katonai nyugdíj törvény revíziójának tervezetével, már pedig amit ott terveznek, az nem marad sokáig a papíron; arra való a delegációk, hogy szavazatukkal életbe léptessék a birodalmi satrapák minden ábrándját.

A 35 év utáni teljes nyugdíjhoz s a 10 év utáni 40%-hoz való igényjogosultságot azzal okolja meg a hadügyminiszter úr, hogy az osztrák polgári államtisztviselők nyugdíjszabályzata is így állapítja meg a nyugdíjigényt, illő tehát, hogy a

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Karcolatok a régi tanítói életből.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Írta: A . . . s.

(Folyt. és vége.)

Az állomást elfoglaltam. Eddig a kis intermezzo, és most térjünk ismét a tanügyi dolgokra.

Mit mondana a mai tanfelügyelő (a mely hivatali személy akkor nem létezett), ha bemenne nyári időben egy mezőváros iskolaházába, a mely városhoz még 14 falu iskolakötelesei tartoznak s látná azt, a mit akkor láthatott volna.

Látott volna padlózatlan két rozoga tantermet. Az egyik tanteremben az első osztály csupán leánykakkal volt megtömve, a fiuk egytől-egyig kint az udvaron az iskola fala mellett telepedtek le, ott tanultak. A másik tanterem mellett, mely egyúttal a II-od osztályt képezte, a fiuk szintén az udvaron, de a szomszédos plébánia fala mellett hazódtak meg, a lányok pedig benn a teremben.

Jóllehet három tanító volt, mert egy segédet a rengeteg kántori teendők miatt kellett

tartani s azokat a három tanító közül bár melyik végezte is legyen, az iskolának szenedni nem volt szabad, de nem három, hanem ha négy tanítója lett volna ennek a két tanteremnek, négy részre kellett volna szakadni, hogy az első osztályi lánykakat egy a tanteremben, egy pedig az udvaron taníthassa. Éppen így a másodosztállyal is.

Ha pedig írásra került a sor, természetesen az udvaron levő nebulók nem feketek hasra az írásnál, hanem szépen kísélták a már írásukat elvégzett leánykák az udvarra és helyet adtak az iskola padsoraiban a — fiuknak.

De ez a különös állapot csak nyáron esett meg, mert az anyavároshoz tartozó filiális községek gyermekei a téli zord időben csak igen kevesen jártak már a távolság miatt is az iskolába, míg nyáron például, jó emlékezettel írhatjuk, 1856. nyarán az első osztályba 80 leányka és 140 fiugyermek, míg a II-od osztályba 120 leányka, 150 fiu járt az iskolába — no meg az udvarára.

Legkétségbeesettebb volt a dolog akkor, ha nyári zivatar, eső bekergette fedél alá a gyermekeket.

De hová tenni ezt a nagy csapatot? A tantermekbe nem fértek. Szerencsére a főtanító uram afféle legény — talán inkább legényke — ember lévén, istállóí üresek, a kony-

hája üres, két szobája közül az egyik egészen üres, sőt még a lakószobája is majdnem üres lévén, elhelyezte ilyenkor százakra menő gyermekeit a szárazra, csak azon csodálkozott, mi történhetett ilyes esetben az előde idejében, kinek tömve volt istállója, kamrája, szobája — stb.

Erre megfelelt a két segédtanító, a kiknek bármelyike is apja lehetett volna a főtanítónak, hogy ilyenkor a plébános ur pajtájába szorultak, azok pedig, a kik egyáltalán be nem fértek a tantermekbe, a folyosón szorongtak.

Hanem ez az áldatlan állapot nem sokáig tartott, mert belátta ezt a kerületi cs. kir. járásfőnök ur s a fiatal főtanító, ki mellesleg legyen mondva, a nevezett főnök urnak serdülő leánykáját az elemieknél kissé magasabb tantárgyakban képezte s addig-addig festette csunyául és ostromozta ezeket a siralmas iskolai állapotokat, míg ráparancsoltak a városra és már 1859-ben egy gyönyörű emeletes iskola állott és ma is áll a város kellő közepén.

Mi tagadás benne, a fiatal főtanítóban még forrt az a tanulmány, a mit csak pár év előtt vett be az ő képezdei jeles tanáraitól, így a tanítás terén törekedett azokat a reformokat behozni s a két tanítósegédet igazi tanítónak tenni, nem mint eddig, csak feladni

katonai nyugdíjazásoknál is ezek a szabályok legyenek irányadók. Persze erre azt felelhetnek a magyarok, hogy az ő polgári tisztviselőik a nyugdíj tekintetében sincsenek olyan előnyös helyzetben, mint az osztrákok, nincs tehát rációja annak, hogy a közös tisztek nálunk e tekintetben előnyt élvezzenek a mi polgári tisztviselőink fölött.

Csahogy a magyar politikusok sokkal érettebbek, semhogy ilyen bakafantokodással elrontsák a dolgukat a katonákkal, mert utóbb még ezt a választ kapnák a hadsereg képviselőitől: mi közünk nekünk a ti polgári tisztviselőitek viszonyaihoz, hisz a közös hadsereg nem a magyar állam hadserege s ha megszavaztatok nekünk a tiszti fizetésemelést a saját tisztviselőitek fizetésének javítása nélkül, hát megszavazhatjátok a mi nyugdíjszabályzatunk javítását is, a nélkül, hogy a saját tisztviselőitek hasonló elbánásra igényt tarthatnának.

És ebben alighanem igazuk is lenne a zöldtollas uraknak, mert hát a magyarok soha sem voltak politikailag olyan éretlenek, mint az osztrákok, akik a hadügyminiszterrel a tiszti fizetések emeléséről szóba sem álltak addig, amíg a saját polgári tisztviselőik fizetését föl nem javították. Hogy ez milyen politikai éretlenség volt, megmutatta a következés, a mely azt bizonyította, hogy az osztrák tisztviselők, akiknek a sorsát így a szivükön hordták a kormányok s a delegációk, tömegesen szavaztak a kormány jelöltjei ellen a választásoknál, míg a magyar állam tisztviselői, kiket ha helyzetük javítását kérni merészték, a kormány krumplievésre utasított, mint valami akarat nélküli birkanyáj engedték magukat tereltetni a szavazó urnákhoz, hogy egyhangú szavazataikkal a kormány jelöltjei javára billentsék a mérleget.

Hja, régi axióma, melyben a politikai érettség kulminál, hogy korgó gyomru népséget könnyebb igába hajtani, mint az erőtől duzzadó jóllakottat, mert a tele

a leckét, azt kihallgatni s a ki nem tudja, azt jól megpálcázni.

Igy azután természetesen kettős dolgot szerzett magának a főtanító uram, mert hiába követelte tanítóitól a bevezető módot, erre először őket kellett megtanítani és pedig úgy, hogy a főtanító tanított, a két tanítósegéd bácsi pedig nézett, hallgatott és tanult, mert ezt megkövetelte tőlük a gyermek-principális.

Azután meg a léniával, nádpálcával és virgácsal sem szabad volt olyan brigadéros módon kommandirozni, mint eddig. Tanulásért ezentul éppen nem volt szabad többé megverni a gyermeket, csak az esetben, ha az a gyermek is megvert mást. Arculútni kis lánykát — Isten mentsen — szóval ujitott a tanmodoron az új principális annyit, a mennyit lehetett.

És mi lett a következése? (Oh sötétség!) Az, hogy a két apányi segédtanító ur az egész várost és a filiális község lakosait telebeszélte, hogy a főtanító maga egész gyermek. Elkezd a gyermekekkel játszani, beszél nekik tréfás dolgokat az iskolában. Ők hallanak néha olyan kacajt a II-odosztályban, szinte remeg az iskola s velük kacag a főtanító is — no hiszen, bevásároltak azzal a gyerekemberrel a lakosok, satöbbi.

Szerencsére volt a parochián egy jeles eszű fiatal káplán: Fehér Nándor (most tak-

gyomor önértetét szül s ez mindig veszedelmet jelent arra, a ki csak parancsolni akar.

Hirek.

Pécs, 1900. június 8.

A koronázás évfordulója.

A júniusi nap meleg verőfényében megmeglöbögötte ma reggel a szellő a magyar nemzeti zászlókat, melyek középületeinken hirdették, hogy ma nevezetes napja van a magyarnak.

Igen. Nevezetes nap ez a mai, mert ezelőtt harminckét esztendővel, 1868. jun. 8 án, koronázták magyar királyllyá I. Ferenc Józsefet. E napon lett ezelőtt harminckét esztendővel a magyaroknak alkotmányos királya. E napon tették fejére szent István apostoli koronáját, mely apostoli királyunkká avatta. E napon tették vállára az apostoli palástot; e napon adták kezébe a királyi jogart. És e napon esküdt meg ő a magyar alkotmányra, hogy mind maga megtartja, mind mások által megtartatja. Azután pedig királyi kardjával a koronázási dombról szétvágott a világ négy tája felé; megfogadva, hogy birmerről jöjjön a magyarra az ellenség, megvédelmezi az ő népét és rajta lesz, hogy a magyart tiszteljék, becsüljék s híre elterjedjen mind a négy világtájon.

E nevezetes napnak harminckétéves évfordulója a mai. És a magyar felkent királyáért ma is, mint minden évben, buzgó imádságot bocsájt az Egek Urához s szívében megünnepeli mind e mai napot, mikor Ferenc József népének felkent királya lett.

Városunkban a városháza tornyán a nemzeti zászló és a város színeit viselő lobogó hirdette a mai nevezetes évfordulót. A püspöki palota ormára szintén fel volt tűzve a háromszínű zászló s a Katholikus Kör, kir. itélőtábla, a belvárosi fiúiskola, a zirci főgimnázium, az Irgalmasok temploma, a kir. törvényszék, az ügyvédi kamara, a kir. pénzügyigazgatóság, a Nemzeti Kaszinó, a jogakadémia, a püspöki tanítóképző, a főreáliskola, a felső kereskedelmi iskola s az összes községi népiskolák fel voltak lobogózva.

Az iskolák növendékei reggel 8 órakor hallgattak hálaadó istentiszteletet a plébánia-templomhan s a mai napon az összes tanítézetekben szüneteltek az előadások.

Délelőtt 9 órakor volt az ünnepélyes hálaadó istentisztelet a székesegyházban. Az

sonyi plébános) a bencések mostani főapátjának Fehér Ipolynak a testvérbátyja. Ez a derék férfiu nagy népszerűségnek örvendett.

1861-ben képviselőjelölt is volt, Ezzel volt intim és jóbarátságban a főtanító. És tárgyalásaink közben meggyőződést szerzett a fiatal új tanító képességeiről s így természetesen a két segédtanító által híresztelt rosszindulatu tudatlanságokat alaposan lerombolta.

Hanem, midőn az új tanító bizalmat, szeretetet törekedett maga iránt tanítványai közt kelteni s a test edzését is felvette tantervébe, tanulván nagy bölcsen azt, hogy ép testben van csak ép lélek s a testnek fejlesztését is megköveteli a nevelésben s hogy megmerte azt tenni, hogy a rendes tanórákból szakított nyáron át hetenkint egy órát s kiment a II. osztályu fiukkal a mezőre labdázni, ott pedig nemcsak különféle labdajátékokra, hanem magas, hosszirányu ugrásokra stb. természeti eszközök hiányában mindenféle egyszerű dolgokkal az izmok fejlesztésére tanította gyermekeit, oly botrány lett az egész város és környékén, hogy még a derék káplán is alig bírta ellensúlyozni a felháborodást s a buzgó főtanítót valódi gyerekszámba kezdtek veni.

A tanítói kerületi tanácskozományok jegyzői tisztjéhez, dacára, hogy toronymagasságban

ünnepélyes nagymiséjét *Hetyey* Sámuel megyéspüspök pontifikálta, *Pozsgay* József és *Wurster* József kanonokok, *Szilvek* Lajos dr. theologiai tanár, *Igaz* Béla dr. püspöki titkár, *Sipos* István püspöki szertartó, *Virág* Ferenc, *Szakovits* Ottó és *Abrahám* István karkáplánok segítségével. A templom hajójának elő részén hét megyei huszár és városi rendőrök állottak díszben; ott voltak a főgimnázium növendékei tanáraik vezetése alatt s a padokat a nagyközönség töltötte meg.

Az ünnepélyes Te Deumon megjelentek báró *Fejérváry* Imre dr. főispán; *Tormay* Károly alispán; *Nendvich* Andor helyettes polgármester; *Vasváry* Gyula rendőrfőkapitány; *Vaniss* Sándor főszolgabíró; *Fekete* Mihály tiszti főügyész; *Kosztics* Kamill megyei főjegyző; *Jeszenszky* Lajos, árvaszéki elnök; *Nagy* Jenő megyei tiszti főügyész és még igen sokan a városi és megyei tisztikarból. Ott voltak továbbá *Blaskovich* István, kir. ítélő táblai elnök s többen a kir. táblai bírák közül és *Hardy* Sándor törvényszéki elnök vezetése alatt a törvényszék és járásbírószág bírói kara; *Dragonescu* Döme kir. pénzügyigazgató, *Salamon* József kir. tanfőlügyelő, *Opris* Péter kir. posta és tavirdaigazgató, *Kovácsfi* Kálmán állami főmérnök, *Erreth* János ügyvédkamarai elnök s még többen városunk előkelőségei közül. *A katonaság részéről ott láttuk a helyőrség egész tisztikarát, úgy a honvédséget, mint az 52-ik gyalogezredét.*

És szállt az ima a főpásztor ajkáról, a hűséges alattvalók szívéből fel az Egek Urához a magyar királyért, ki ima harminckét év óta viseli bölcsen, atyai jóssággal szent István koronáját. Az ünnepélyes nagy mise tíz órakor ért véget s a mai évfordulón minden igaz, hazáját hiven szerető magyar ember így fohászkodott a magyarok istenehez:

— Isten áldd meg a királyt!

Napirend 1900. június 9-én.

Naptár: szombat, jun. 9. — Róm. kath.: Felix. — Prot.: Felician. — Görög-kel. (május. 27.) Helléd. — Zsidó: Sivan 12. — Nap két 4 óra 7 perckor; nyugszik 7 óra 51 perckor. — Hold két délután 2 óra 30 perckor; nyugszik éjjel 1 óra 55 perckor.

Főreáliskola tornaversenye d. u. fél 5 órakor. Dalárda-estély 8 órakor a Vigadóban.

Időjárás. A központi meteorologiai intézet jelzése szerint: helyenkint csapadék, zivatarok és hőszűnyedés várható.

(Közigazgatási utbejárás.)

Tegnap reggel tartották meg Bikalban a bikalmágocsi közut még a múlt évben kiépült utvonalanak közigazgatási bejárását, mely után

állt a kerületi tanító társai felett, csak kevés szótöbbséggel birt hozzájutni.

Sőt oda jutott a dolog, hogy a helybeli plébános egyuttal kerületi esperes, Istenben boldogult Szakstatter János, a pozsonyi helytartói iskola tanácsosához, Kozacekhez hivatalos jelentést tett az iránt, hogy a főtanító közbotrányra a gyermekekkel nyilvánosan labdáz stb. ezért megfenyítését kéri.

S mi történt? Volt a helytartóság iskola osztályánál egy porosz születésű tollnok alkalmazva, hála neki — a dorgatórium helyett dicséret jött az iskola tanácsostól, a melyben egyuttal meghagyatott az esperesnek, hogy egy alkalmas napon hívja össze a kerület összes tanítóit, a mely alkalommal a megdicsért tanító egy általa a test fejlesztéséről, annak a népiskolákban szükségességéről s hasznáról szóló felolvasást tartson.

— — — Akkor még ilyen világot éltünk, ma, hála Istennek e téren, nem 50 de 100 esztendővel előbbre haladtunk.

Ma már a 14 filiális községnek tíz iskolája van — az anyavárosén kivül.

Igy volt régen — jól van ma s még jobb is lesz.

a közutat átadták a forgalomnak. A közigazgatási utbejárásról Pécsről részt vettek: *Kosztis Kamill* vármegyei főjegyző, *Kovácsfi Kálmán* főmérnök és *Némethy József* mérnök.

— **(Jelentés a vízről.)** A főmérnöki hivatal a Tettye-forrás vizállásáról ma a következőket jelenti: A vizek tele vannak; a Tettye-forrás vízszolgálati képessége f. hó 8-án reggel hat órakor 8750 köbméter.

— **(Névmagyarosítások.)** Dr. *Pauer Frigyes*, m. kir. központi statisztikai hivatalnok, baranyamegyei földink, budapesti lakos vezetéknévénél *Pogány*-ra kért átválttatása belügyminiszteri rendelettel megengedett. — *Berger Dezső* osztrói illetőségű pécsi ügyvédjelölt vezetéknévénél *Bokor*-ra kért átválttatása, belügyminiszteri rendelettel szintén megengedett.

— **(Sötét holdvilág.)** Vajjon mi másról is lehetne szó, mint arról a régi, annyiszor meghurcolt, kipellengérezett közvilágítási rendeletről, mely ha holdvilág van a kalendáriumban jelezve, meg tiltja a jámbor lámpagyújtogatóknak, hogy hosszú botjaik spirítusz lángocskájával hozzáérjenek a gázlámpákhoz. Nos és ennek a fonák, minden sorában kacagtatóan furcsa rendeletnek az eredménye volt az a tegnapi pokoli sötétség melyet csak itt ott tört meg a boltok és kávéházakból kitörő kísérteties halvány fény. A holdvilág persze, mely legkevésbé sem érzi magát kötelezve arra, hogy szót fogadjon a nemes Tanács és hatóság „fületlen gombjainak”, tegnap is diszkrétan a beborult ég fekete felhői mögé vonult s persze nem szolgáltatta a kellő közvilágítást. Egyebekben pedig tegnap este még a szokottnál is nagyobb volt a sötétség, mert eddig legalább a „selyem-utcán” égett néhány lámpa, azonban tegnap itt is dühöngött a sötét rendelet hatása. Vajjon mikor lesz vége ennek a mucai állapotnak? Vagy arra várnak a tisztelt toronyalji urak, míg a lakosok a „holdfényes” napokon saját testi épségük biztosítása kedvéért magánvilágítást rendeznek be maguknak? Pécsen még az is kitelik a hivatali uraktól.

— **(Halálozás.)** *Ribits Lajosné* szül. *Badersbach Julia*, pécsi lakosnő, tegnap délután félöt órakor, negyvenéves korában elhunyt. Temetése holnap, június hó 9-én délután öt órakor lesz az Ágoston-utca 6. számú gyászszobából a budai külvárosi temetőben levő családi sírboltba. A gyászmisét június hó 11-én reggeli félnyolc órakor tartják az ágostontéri plébániatemplomban. Az elhunytat férjén, édesanyján és hét testvérén kívül, kiterjedt rokonsága gyászolja.

— **(Eladott leányok.)** Még mindig akadnak lélekkufárnők, kik jó pénzért tapasztalatlan leányokat visznek a bűn fertőjébe. Így legutóbb egy parasztasszony szemelt ki áldozatává két fiatal leányt, kiket rábeszél, hogy menjenek Mohácsra, a hol egy nagy uriházban jó soruk lesz. Persze, ezért jól megfizette magát s mikor a leányok Mohácsra érkeztek, akkor látták, hogy uriház helyett a bűn tanyájára jutottak. Kétségbeesésükben szökésre gondoltak, a mi sikerült is nekik. Tegnap jutottak vissza Pécsre s azonnal jelentették a lélekkufárnőt a rendőrségnél. A mi jeles igazságszolgáltatásunk azonban a lélekkufárnő emez eljárását csak egyszerű kihágásnak minősítvén, a bűn boszorkánya legfeljebb

pár napi elcsukatás árán meg fog szabadulni aljas cselekedete további következményeitől.

— **(Meglöpött anyakönyvi felügyelő.)** *Bolgár Kálmán* anyakönyvi felügyelő egerághi birtokán a napokban tolvajok jártak, kik az anyakönyvi felügyelő éléskamráját törték fel s abból néhány korona értékű élelmiszert elemelek. Az ismeretlen tetteseket most nyomozzák.

— **(Medárd napja.)** Ma volt Medárd napja, melyről azt tartja a néphit, hogy ha Medárd napján esik, úgy negyvennapos eső lesz; s ha jó idő van, úgy szép nyarra lesz kilátás. Nos hát a mai Medárd napja derült volt; bár az éjjel zúgó szélvihar uralkodott s eső is volt, de reggelre kiderült az ég s az maradt egész nap. Délután négy óra tájban borongott ugyan az ég; aprószemű eső is szitáldott pár percig, záporos eső is jött, de azért a nap is ragyogott. Szóval Medárd napja az idén derült idő mellett esővel mult el; csak azután ne tegye tönkre mégis a sok eső az aratást, vagy a nagy szárazság a vetéseket!

— **(Verekedés ok nélkül.)** *Koller Antal* egerághi lakos a napokban mit sem sejtve haladt hazafelé, midőn a falu korcsmája előtt eléje állt *Sokac János* ugyanottani lakos s minden ok nélkül belekötött *Koller Antal*ba, ki szerencsétlenségére nem folytatta utját, hanem szóvitába bocsájtkozott *Sokaccal*, ki aztán a támadt dulakodás közben úgy fellökte, hogy karját törte s azonkívül is oly súlyos sérüléseket szenvedett, melyek miatt valószínűleg be kell szállítani *Koller Antalt* a pécsi kórházba.

— **(Vizsgálatok a gimnáziumban.)** Általános a diákság öröme. Lassan-lassan elmúlik már az a tíz hónap is, melynek elején csak fázva mertek annak végére gondolni. A mai nappal a helybeli főgimnáziumban véget értek az előadások. A mai nap már szünet volt, június 8-át ünnepelték s egyszerűen készületi idő is volt a holnap kezdődő hittan vizsgákra. A jövő héten megkezdődnek az érettségi vizsgálatok s azután a többi hét osztály vizsgálatai következnek.

— **(Cigányok vessedelme.)** Tegnap este csaknem kolera-veszedelemre gondoltak a rendőrségen, mikor azt jelentették ott, hogy egyszerre a város két különböző táján kolerikus tünetek között betegedtek meg a cigányok. A tisztí orvosok ki is mentek a helyszínére; az egyik a Rókus-utca 2. szám alá, a másik szigeti-országot 63. szám alá, hogy a betegeket megvizsgálják. A két beteg *Sára Péter* és *Bogárdi Mihály* volt, azonban kolerikus tünetek között történt megbetegedésüket éppen nem a kolera, még csak nem is a kolera nosztrasz okozta, hanem — malac-pecsenye, melyre nem bort, de — vizet ittak. Ugyanis mindkét cigány malacot süttetett ebédre; azonban mindkettőnél nem a legjobban süttették meg a kövér, fiatal húst s egyik sem borral öblögette le a nehéz eledelet. de a limonádészerű vízvezeteki vízzel. Így álltak elő a kolerikus tünetek náluk s kellett ágyba feküdniök az ebéd után. Meg is ijedtek s megfogadták, hogy nem esznek többé malacpecsenyét, csak, ha boruk is lesz hozzá!

— **(Felülvizsgálat.)** A vármegyei és katonai vegyes felülvizsgáló bizottság báró

Fejérváry Imre főispán elnöke alatt, Ó Felsége koronázási ünnepélye alkalmából tartott ünnepi misére tekintettel, ma délelőtt tizenegy órakor tartotta meg a felülvizsgálatot a szokásos reggeli nyolc óra helyett. Felülvizsgálatra került hét tényleges állományú ujonc, kik közül három vált be katonának és négy apa. Ezek közül kettőt talált a bizottság keresetképtelennek s ezek fiait fel is mentik majd a további katonai szolgálat teljesítése alól.

— **(Berugott éjjeli őr.)** Ritkán esik meg az ilyesmi, hogy a hatósági személyek maguk kerüljenek összeütközésbe a törvényvel, de elvégre és utóvégre ez is megeshet, a mint meg is esett a napokban az egyik szomszédos községben, honnan azt a hírt vesszük, hogy az odaváló éjjeli őr alaposan berugva a falu korcsmájában, olyan ékes danolást vitt véghez utcahosszat, hogy egynemely szürke falusi házikóból az utcára szaladtak az énekes csodálattára. Természetes, hogy a história nem mulik el olyan simán, mert a községi előjáróság alaposan meg fogja büntetni a züllésbe esett éjjeli ört.

— **(Mégkéselt emberek.)** *Lehmann Mihály* és *Lehmann Bálint*, komló lakosok egy korcsmai mulatságon összevesztek *Zach Józseffel*. Az utóbbi segítségére még vagy egy tucat legény összesereglett s *Zach József* vérszemet kapva, kést rántott elő s mindkét *Lehmann* véresre szurkálta. A késelő legény ellen most folyik a vizsgálat.

— **(Gazdasági tudósító.)** A földmivelésügyi m. kir. miniszter *Laurenc Ede* falu-szemesi lakost Somogy vármegye lengyeltői járására nézve a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

— **(Meglöpött gazda.)** *Schmeller Vendel*, hertelendi lakos udvarában egyik éjjel tolvajok jártak és elemelek többféle gazdasági eszközt. A nyomozás során az ellopott eszközöket meg is találták *Nagy János* egyházbéri lakosnál, a ki beismerte, hogy a lopást ő követte el. Majd a törvényszék fog felette a lopásért itélkezni.

— **(Letartóztatott cigányok.)** Régi dolog, hogy a hol az ember kóbor cigányt talál, azt legjobb mindjárt átszolgáltatni a hatóságnak, mert a cigány vagy tett már olyat, a miért megérdemli a büntetést s hanem, kétségtelenül „fog” tenni. Ugy látszik ennek a nem is annyira helyes, mint inkább célszerű elvnek hódoltak ma reggel a hatóság emberei, kik a pécsi vámnál egy nyolc tagból álló cigánybandát tartóztattak le — közöttük a nem csekély hírnévre vergődött *Kolompár Györgyöt* is — kiket aztán behoztak a torony alá. Itt azonban kiszült a tévedés, mert a cigányok az egyszer igazán jámbor szándékkal jártak, amennyiben a járási főszolgabírói hivatalba lévén idézve utrendőri kihágás miatt, oda igyekeztek. A letartóztatás fölötti méltatlankodásuknak nem is mulasztották el a cigányok kifejezést adni, kiknek nevében *Kolompár György* magasra lobogtatva idézőjét büszkén jelentette ki;

— Minek bántánák ázs urak?! Mi felek vadzsunk!

A „felek”-et persze — nehogy görbe utat csináljanak — rendőri fedezettel kísérték a járási főszolgabírói hivatalba.

— **(Nincs cserepes tanyám.)** Régi nóta, hires nóta! Jobb mint akárhány,

sőt mint a legtöbb új nótá. Nagyon tetszett-e, vagy éppen helyzetéhez illett-e Góré Sándornak, az nem köztudomásu, de annyi tény, hogy tegnap este a lyceum templomtól egész majd az Otthon kávéházig, mely tele volt vendégekkel, dalolta és pedig torkaszakadtából. A rendőr meghallotta, mert néha azok is hallanak s udvariasan megkérdezte tőle, hogy tán nyitasson neki egy szobát, mert ha tetszik, ő szolgálhat cserepes tanyával, de sem szűrt, sem subát nem hajlandó neki adni. Már-már ráállott az ajánlatra Góré Sándor, azonban a szabadságot többre becsülvén, mint a felajánlott cserepes tanyát, nem várt ügyességgel, mely a rendőrt mód felett meglepte s ámulatba ejtette, a színház melletti lépcsőkön eltűnt az éj és az utca homályában.

— **(A sötétben.)** Mulatságos scéna játszódott le tegnap este tíz óra tájban az alsó sétaterén, mely tudvalevőleg ilyen időtájban idillek tanyája. Ült a padon s várta a homályban őt, ki úgy látszik megfélemedezett a randevuról. Mikor megunt a várást, sétálni kezdett s szerencsétlenségére, mert néhány perccel később elhagyott helyére leült a lélekszakadva érkezett Ő, a ki szintén megunt a várást s elindult szórakozni, bizton remélve, hogy a másik, ha eddig nem jött, ezután már nem is jöhet. Sikerült neki egy másik padra vándorolni, ahol elszórakozhatott, de nem sokáig, mert az első türelmetlenkedő körutjában ép oda ért s az ismerős hangokra figyelmes lett. A sárga irigység bizonyosan előntötte, mert antik pathoszszal rontott az Ő-re, a ki persze elhült, míg a szórakoztatója hamarosan eltűnt. Magával cipelte s hangos szemrehányásokkal illetve hűtlenségeért, melyen a közeli padok, illetve azok vendégei jól mulattak. Aztán elrestelték magukat s kivándoroltak az alsó sétaterről ismeretlen helyre.

— **(Vízbe fult tanító.)** Szentgyörgyvár község tanítója, Gréber Sándor a június 1-én tartott tanítógyűlésről vonaton utazott haza. Bákaházán kiszállt, az állomástőnök lámpást adott neki, mert nagyon sötét volt. A tanító azonban nem érkezett haza s mikor felesége másnap keresésére indult, a lámpást megtalálta a Zala partján. A vízben keresgélve ráakadt a férje holttestére is. A tanítónak órája, pénze, gyűrűje megvolt s így csak véletlen baleset áldozata lehet. Valószínűleg a nagy sötétségben a vízbe esett és belefult. A 40 éves tanítót özvegye és két árvája siratja.

— **(Az amerikai utlevelek.)** A belügyminiszterium az amerikai utlevelek tárgyában ma a következő körrendeletet adta ki valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének: Az északamerikai Egyesült-Államoknak Bécsben székelő követsége felszólalás tárgyává tette, hogy amerikai utlevelek birtokosai jogaik élvezetében Magyarországon korlátozottanak. Minthogy a követség elvként hangsúlyozza, hogy az Unio kormánya által kiállított utlevél prima facie érvényesnek tekintendő, a míg az ellenkezője be nem bizonyíttatik s birtokosa az utlevél által adott jogok teljének élvezetében áll mindaddig, míg az utlevél törvényszerűen hatályon kívül nem helyeztetik, minthogy továbbá a vezetésemre bízott belügyminiszterium vizsgálata alá került amerikai honlevelek is eddig alakilag kifogástalanoknak bizonyultak: a mondottakra való te-

kintettel, a honvédelmi miniszter urral egyet értőleg, kijelentem, hogy a vezetésemre bízott belügyminiszterium által 1898. évi április hó 18-én 28.933. sz. alatt kibocsátott körrendelet harmadik bekezdésében északamerikai Egyesült-Államokból utlevéllel vagy honlevéllel az ország területére érkező egyének részére biztosított védelem azokra is kiterjed, kiknek utlevele láttamozva, vagy honlevele hitelesítve nincs. Az ugyanezen bekezdésben előírt eljárás pedig, t. i. kormányhatósági határozatnak a honossági okmányok bemutatása mellett való kikérése, mellőzendő azokban az esetekben, ha az illető az 1889. évi VI. t.-cikk 38 §-a értelmében védkötelezettségének utólagos teljesítésére többé nem szorítható, illetőleg ellene ugyanazon törvény 67. §-a értelmében a büntető eljárás többé meg nem indítható, nem lévén indokolt az, hogy oly egyének igazoló okmányai is lefoglaltassanak, kik, még ha magyar állampolgároknak bizonyulnának is, koruknál fogva védkötelezettségi szempontból többé tekintetbe nem jöhetnek. Az említett körrendelet egyebekben, kivált az 1871. évi XLIII. t.-cikk II. fejezetének 1., 2. és 3. pontjaiban foglalt rendelkezéseket illetőleg, érintetlen marad.

— **(Csendőr mint halőr.)** Mióta a balatoni halászatot részvénytársaság bérli, az orvhalászok ellenőrzése nagyobb arányt öltött. Bármennyire igyekszik is azonban a részvénytársaság az ősi jogon dolgozó orvhalászokat elcsipni és munkájukban megakadályozni, kiválóbb eredményt nem ér el. Az orvhalászok éppen úgy dolgoznak, mint azelőtt, s a legszebb fogások az ő halójukba kerülnek. Ilyetén körülmények között most a földművelésügyi miniszterium lépett közbe s ennek intézkedésére a csendőrök, mint halőrök működnek. A köveskállai csendőrséget Kővágó-Eörsre vezényelték, Badacsonyan pedig új őrsöt állítanak fel abból a célból, hogy a csendőrök a Balaton partján cirkáljanak s az orvhalászokra vigyázzanak, véget vetendő annak a garázdálkodásnak, a melylyel az orvhalászok a Balaton halállományában igen nagy kárt okoztak.

— **(Külföldre szánt levelezőlapok.)** Már ez év január elseje óta lényeges változás állott be a külföldre szánt levelezőlapok árában, de, úgy látszik, a közönség nagy része még mindig nincs ez iránt kellőleg tájékozva. Külföldi kereskedők négy filléres levelezőlap után a porto dupláját fizetik büntetésképpen s ezért figyelmeztetjük a nagy közönséget, hogy Ausztriával, Bosznia- és Hercegovinával, továbbá Németországgal, Szerbiával és Montenegróval való forgalomra ötfilléres a többi külfölddel való forgalomra pedig tízfilléres levelezőlapok szolgálnak. A rendes belföldi levelezőlapokat is lehet azonban fölhasználni, ha hozzáragasztják a hiányzó portót pótló bélyeget.

— **(Beszámoló.)** Psik Lajos képviselő pünkösdi vasárnapján mondta beszámolóját Barcon. A képviselőt a választók lovas bandériummal fogadták. Psik beszédének a hatása alatt a választók Széll Kálmán miniszterelnöknek és a kormánynak bizalmat szavaztak. Psik hétfőn Babocsán mondott beszámolót.

— **(Kilenc évig bezárva.)** Különös esetet derítettek ki Amiensben, Francia-

országban. A Dom-Rouquet-utca lakóinak ré- góta föltűnt, hogy az utca egyik emeletes házának lakója, egy asszony, kilenc esztendeje nem hagyta el a házat. A házat csak egy öreg ember látogatta, mindig este: mikor jött, a nála lévő kulccsal kinyitotta az ajtót és mikor távozott bezárta. Ez az ember élelmszert vitt a titokzatos házba estenkint. A titok most kiderült. Tizenöt év előtt Harlyban, Saint-Quentin mellett eltűnt Thieulet Angéla tíz éves leány apja házából. A hatóság mindenfelé nyomoztatta a gyermeket, de hasztalan keresték. Így multak az évek. Nemrég az apa elpanaszolta leánya tizenöt év előtt való eltűnését egyik amiensi ismerősének, a kinek szeget ütött a fejébe a dolog. Mikor hazatért Amiensbe, puhatolózni kezdett a Dom-Boquet-utca rejtelmes háza körül és ime, kitűnt hogy a fogoly Thieulet Angéla. Értesítette az atyát, a ki a rendőrséghez fordult, mely a házikó ajtaját feltörette. Borzasztó látványban volt részük a belépőknek. A leány teljesen el volt nyomorodva. Haja fölismerethetetlen tömeggé vált és a ruházata csak néhány foszlányban lógott róla. A házban türhetetlen büz volt. A szerencsétlen leányt az amiensi kórházba viték, a hol konstatálták, hogy már több ízben szült. Fölvilágosítást multjáról és arról, hogy ki és miért zárta el, nem tudott adni, mert a rettenetes fogság elvette eszét. Azt az embert, aki estenkint az ételt vitte neki, letartóztatták. A Sarot-féle kereskedő ház egyik képviselője. A letartóztatott öreg ember megtagadott minden fölvilágosítást és így a további vizsgálat dolga kideríteni a titokzatos történet okait és a valószínű büntársakat.

— **(Rabló egy közkórházban.)** Pünkösdi reggelre a szegzárdi Ferenc-közkórház irodáját nyitva találták, a hol azon az éjjelen még eddig ismeretlen rabló járt, a ki behatolt álkulcs segítségével az irodába és ott a koponyafűrészszel kifűrészelt Hauck Ádám kórházi gondnok fiókját és abból 180 koronát, egy pénztárcát — melyben régi külföldi ezüstpénzek és Kossuth-bankok voltak — elvitt. Elemelte azonkívül az ellenőrnek az irodakabátját és néhány pakli dohányt. A rabló létra segítségével mászott be a falon és azon az uton is távozott, melyen jött. A tett elkövetésével egy elcsapott kórházi ápolót gyanúsítanak, a kit előtte való napon többen láttak csavarogni a városban.

— **(Elhárított vasuti szerencsétlenség.)** Némely suhancnak az a furcsa szokása van, hogy csupa játékból köveket rak a sinekre és gyönyörködik azután abban, miként morzsolja azt szét a lokomotív nehéz kereke, nem gondolván meg, hogy ezáltal szerencsétlenség is történhetik. Mint bennünket értesítenek, a napokban Tóth, duna kömlödi vasuti őr, amint a vonatot várta, egy nagy követ pillantott meg a sineken. Rémülve szaladt oda, hogy a követ a sinről lehengerítse, mert ha az ott marad, hát a vonatot menthetetlenül valami baj éri. Sikerült is neki éppen abban a pillanatban ellökni a követ, amikor a robogó vonat oda érkezett és így még el tudta hárítani a veszélyt. A gyanu Neixler András duna kömlödi suhancra irányult, kit a bíróságnál fel is jelentettek.

— **(Egy siketnéma vérengzése.)** Főherceglakon egy siketnéma nagy vérengzést

követett el. Fischer József 24 éves siketnéma és hülye ugyanis hirtelen rohamban nagy konyhakéssel meg akarta ölni két mostoha-öccsét. Mostohaatyja Sziebert János ebben meg akarta akadályozni, de azt kidobta a sárba és lábbal tiporta. Ezt látva a szomszéd-ban lakó Mévald János, a dühöngőre vetette magát, hogy megfékezze, de az a kést markolatig dőfte oldalába. A szerencsétlen orvoshoz szaladt s ott összeesett. Fischer József időközben a késsel kezében állt a nyitott konyhában és senki sem mert hozzá közeledni. Az eset hírére odajöttek a csendőrök és megkötözték a vérengző embert. Az öntelaldozó Mévald János életéhez kevés a remény.

— **(Kimentett vándorló.)** A napokban egy vándorló legény — miután Kölesden jól leitta magát — elindult Gyöng felé; azonban utközben borzasztó zápor érte s hogy-hogynem, beleesett Kis-Tormásnál a megáradt folyóba s a víz egész a — már Kölesd határába lévő — malomig sodorta. Ott sikerült szigonynyal kivonszolni. Jelentést tettek az esetről a község házában s a jegyző elküldött egy kocsit érte, a mely be is vitte Kölesdre. Persze mindjárt ápolás alá vették: meleg ruhába takarták. Másnap mámorából kijózanodva, nem tudott eléggé hálalkodni a sok jóért, melyben — mint mondá — »régen nem volt része!«

— **(Francia méregkeverők a XVII. században.)** Frunck-Brentano Ferenc francia történetíró évek óta a Bastille krónikáit kutatja. Legújabb könyve a XVII.

század hírhedt méregkeverőiről szól; a nagy gonddal és a történetíró kritikájával megválogatott és összeállított adatok sötét árnyképeket hoznak elő abból a ragyogásból, amely XIV. Lajos; a »Roi soleil«, a népkirály uralmát bearanyozta. A XVII. század 70-es és 80-as éveiben De la Reynie Miklós párisi rendőrfőnök, a Lieutenant général de la police, egész sorozatát leplezte le a legfertelmesebb mérgezési kísérleteknek s a mennyiben maga a király közbe nem lépett az érdekükben, a bűnösök többnyire meg is szenvedtek. A legelvetemültebb gonosztevők közé tartozott Marie Madeleine de Brinvilliers márkiné, aki kapzsiságból, meg hogy kicsapongó életmódját folytathassa, ugynevezet »örökösödési« pilulákkal, atyját és két batyját a másvilágra küldte. A rettenetes asszonyt lefejezték. XIV. Lajos udvarán maga Montespan asszony, a király mindenható kegyencnöje, akit Charles Lebrun egész sor bájos képen megörökített, foglalkozik mérgezési tervekkel. Összeköttetésben állott Monvoisin asszonnyal, a legfertelmesebb boszorkánnyal, ugynevezett »tekte miséket« rendezett, amelyeknek részletei leírhatatlanok; Montespan asszonyról kétségtelen, hogy vetélytársnőjét, Fontanges kisasszonyt elemészteni akarta, de sőt egy időben magának a királynak is az életére tört. Megtudta ezt maga XIV. Lajos is, csak hogy a botrányt elkerülje, kegyelmezett a szép gonosztevőnek. Racineról, a halhatatlan tragédiák írójáról is kideríti Frunck-Brentano, hogy ludas volt Du Parc színész nő halálában, akivel titokban

megesküdött. Az e fölötti lelkifurdalások készítették a nagy költőt, hogy dicsősége tetőpontján visszavonuljon a szinpadtól.

— **(Katonaság a sáskák ellen.)** A Duna deltának Dobrudsához tartozó szigeteit óriási tömegekben lepték el a sáskák. Száz, meg száz hektárnyi földet borítottak el a még szárnyatlan, de azért a kifejlett sáskához már nagyon hasonló lárvák. Mivel pedig óriási a veszedelem, amely ezektől a szörnyű rovaroktól az egész Dobrudsát és a romániai szomszédos kerületeket fenyegeti, három ezredet küldtek ki a sáskák kipusztítására. Teljesen azonban csak úgy háriható el a veszedelem, ha kiszáritják azokat a mocsarakat, amelyek kitűnő tenyésző helyül szolgálnak a sáskának.

— **(Tolvaj nyul.)** Egy Egl Katalin nevű bécsvidéki zöldségárú asszonyt ugyan csak meggyötört egy kis mezei nyul. A derék asszony, aki kétszer hetenkint szállít be szászvárosba zöldséget és baromfit, a minap reggel hat óra tájban hazafelé tartott szekéréjén, amelyről előtte való napon minden áru elfogyott. A szekérkén ott szudikált hátul az ura is. Egy kapaszkodónál leszállt az asszony, hogy megkönnyítse lovacsájának a dolgát, s akkor az árokszálen megpillantott egy nyulacska kábultan terült el. Az asszony fölszedte a lát-szólag eszméletlen állatkát, amelynek lábacs-káját oda kötötte zsebkendőjével a nyakához majd a köténybe rejtette a nyulacska kát. Jókendvüen költögete erre az urát, hogy megmutassa

rad. Csak nem gondolja, hogy az angolok úgy fognak táncolni, ahogy ez a maroknyi búr-nép füttyöl nekik? Emlékezzék vissza, hogy mit mondott Wolseley tábornok a Potcheffstroomban tartott diszebéden. Transzválban semmi sem fog változni, akár konzervatív, akár liberális, akár radikális kormány kerül is uralomra. Ugyanezt sürgönyözte Gladstone is? Hát nem gyerekes erőlködés ez a maguké, mondja csak őszintén, Frank Müller.

Müller nevetve felelte:

— Nagyon együgyűek vagytok ti mind, angolok. Nem tudjátok, hogy a kormány olyan, mint az asszony: nemet mond és csókra kínálja az ajkát.

TIZENKETTEDIK FEJEZET.

Müller nyílt kártyával játszik.

— Tudja, hogy miért mondtam mindezt önnek el? — kérdezte hirtelen.

— Nem.

— Mert figyelmeztetni akartam, hogy nagy veszedelem előtt állanak. És higgye meg, nagyon kurtán járnak, ha kiüt a háború. Egy szálíg leölnek minden angolt, a házukat fölégetik, minden javukat elpusztítják.

— És ha csakugyan mindez megtörténne? Miért mondta ezt el nekem. Valami oka lehet annak, hogy a kártyáiba enged nézni.

A búr nevetett.

— Eltalálta. Meg is mondom mindjárt, miért vagyok ennyire őszinte. A zord időktől meg akarom kimélni

azért, mert valami angolt le akart löni. Lesse meg és puffantsa le, uram! Ez az egyetlen elégtétel, amit rajta vehet. A helyében én így cselekedném.

TIZENEGYEDIK FEJEZET.

Fordulópontnál.

Hetek multak azóta; a napok egyhangúak voltak, szürkén peregtek le, egyik a másik után.

— Öregszem, nagyon öregszem, Niel — panaszkodott egyszer ebéd közben az ültetvényes. Nehezemre esik a munka, még a járás is, kapitány. Lássá, nekem nincs fiam. Legyen az én gyermekem, olyan kedves, hűséges, mint Bessie.

Azután sokáig nem beszéltek erről.

Két héttel később alkonyi időben sétálni mentek Bessie és a kapitány.

Mindenféle köznapi unalmas dolgokról fecsegtek össze-vissza. Egyszerre csak megfogta a kezét John.

— Már régóta készülök egy vallomásra, Bessie. Nem kenyerem a szóvirág. Egyszerű, becsületes a szívem, a beszédem. Akar-e a feleségem lenni?

A leány elpirult, elsápadt a nagy boldogságtól. Hisszen már régtől fogva szereti ezt az embert, mély, forró, igaz szerelemmel.

— És ha igent mondanék? — susogta könnyezve Bessie.

— Aminthogy nem is mondhat mást, édes. Ugy-e, hogy nem?

neki a zsákmányt. Csakhogy a nyulacska e közben magához tért, a lábát kiszabadította, s mikor a kötény széttáruult, egy szökéssel a földön termett s nyilsebesen neki ment a mezőnek. Az asszony akkor dermedt csak meg a rémülettől. A zsebkendőbe volt kötve az előtte való nap jövedelme, összesen százhetven korona. A nyul elfogásáról pedig szó sem lehetett. Egyszer hetek, hónapok, tán esztendők múltán lelővi a nyulacska egy vadász. De nem foszlik-e le addig nyakáról a zsebkendő, amely azt a szép vagyontát csombókjában rejti?

— (A kísérlet vége.) Ha az asszony már öregebb lett, ki van téve az öregséggel járó veszedelmeknek. Mindenféle természetű baj bántja ilyenkor a szervezetét s ezért szükséges, hogy erős és ellenállásra képes legyen. Kell, hogy a vér tiszta legyen, szervezetében minden rendszeresen működjék, hogy minden bajt szerencsésen elkerüljön. De fájdalom, közülök sok gyenge, kedvezőtlen egészségű. Némelyek folyton betegeskedtek, másokat a sok gyermek és gond viselt meg. Nem szabad addig várni, míg a baj komolyabb lesz, hanem előrelátással oda kell törekedni, hogy bármi áron is erőt gyűjtsön és így a betegség le ne verje a lábáról.

Bacqué ur, ki földbirtokos Sénestisben (Mas d'Agenais, Lot-et-Garonne), beszéli nekünk negyvenöt éves anyjának az esetét, ki különféle roszullétek után komolyan megbetegedett. Aggódott anyjának betegsége miatt s így a Pink-pilula legjobb és legelterjedtebb vérregenerátor használatát kezdte meg vele. S így ő is elérte azt az eredményt, a mit már mások is elértek a vérszegénységnél, általános gyengeségnél, láznál, gyuladásnál, szervi

idegbajoknál; szóval anyja teljesen egészséges lett.

— Anyám — írja ő — nagyon beteg lett, nagy gyengeség vett rajta erőt, minek következménye gyakori ideges roham lett, a mi teljesen elgyöngítette. A Pink-pilulát kezdte használni s hat doboz után boldogan láttam, hogy régi egészsége visszatér. Ujra megkezdte szokott munkásságát és azóta semmi sem zavarja egészségét.

A Pink-pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 1 forint 75 kr. és hat doboz 9 forint. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszerárban, Budapest, Király-utca 12.

— Az előfizetési díjakkal hátralékban levő t. előfizetőinket hátralékaik mielőbbi szives beküldésére kéri a kiadóhivatal.

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1900. június 8. reggeli 7 órákor.

Barometer (redukált) = mm. 757.0 (súlyedő)
Hőmérsék = 25.6 °C.

> maximuma: 16.1 °C

> minimuma: 12.1 °C.

Párányomás: 9.2 mm.

Relatív nedvesség: 75.

Felhőzet: 6. Ci-Cum. N. 20.

Szélirány s erő: N. W. 4.

Csapadék 24 órai: 0 —

Változás nem várható.

Dr. Czirer.

Művészet, irodalom.

○ Örley Flóráról. Örley Flóra — ki a jövő téli szezonra Somogyi Károly nagyváradi színtársulatához szerződött — a nagy-szalontai színtársulatban kezdte meg most vendégszereplését Hevessi Józsefnek ott működő társulatánál. Vendégszereplése négy estére terjed. Először »Lili«-t játszsza, azután a »Huszárcsiny«-ben és »Nőemancipáció«-ban lép fel.

○ Törvénytervezet a sajtóviszonyokról. Ladányi Béla hirlapíró, a kinek jogtudományi és társadalomfilozófiai művei a szakirodalomban már nem egyszer megérdemelt elismerésben részesültek, közelebb egy törvénytervezetet dolgozott ki a sajtóviszonyaink szabályozásáról. Ebben a tervezetben a szerző a jelenlegi sajtótörvényünk hézagait pótolni s a mai viszonyokhoz mérten olyképp átalakítani törekszik, hogy úgy a sajtóval való visszaélések megakadályozásának, valamint a sajtó munkásainak vitális érdekei kellő oltalmat nyer-

— De fontolja meg jól John, hogy mit akar tenni. Talán ebben a környezetben túlbecsüli a szépségem, a női éremem. Nem leszek-e majd terhére, ha egykor eszébe jut, hogy visszatérjen Angliába?

Nem-e kell majd szegyenkeznie az én falusi együgyűségem miatt? Igen, ha Jess helyében volnék, akkor nem tartanék semmitől. Neki több esze van a kisujjában, mint nekem egészen.

Mint a csipős éjszakai szél, forró nyári estén, úgy hatott Jess nevének említése a kapitányra.

— Hogyan mondhat ilyesmit, édes Bessie. Minden londoni szalonnak a diszére válnék az én szépem, habár — őszintén szólva — nem igen hiszem, hogy valamikor abban a helyzetben leszünk, hogy a londoni szalonok vendégei lehetünk. Mondja meg, de igazán, de őszintén, egyenesen: tudna-e szeretni engem?

— Egész szívemből szeretlek — mondta sóhajtván — vállára borulva Bessie.

Eközben Croft háza előtt egy lovas állott meg. Frank Müller szállott le a paripáról.

— Még egy próbát teszek velük — monologizált és ha ez sem használ, önmagukra vessék a követ, bármi történjék is. Ha célt nem érek, holnap felkeresem a gyülekezetet, hogy Krügerrel, Pretoriussal s a többi honatyával tanácskozzam. Ha én nem akarom, úgy esküszöm, hogy semmi sem lesz a felkelésből. De ha Bessiet meg nem kapom, akkor harc és háború lesz mindenfelé, Fokföldtől egész Waterbergig. Hazaszeretet! Függetlenség! Adóteher! Ezek a jelszók járnak most mindenfelé. Addig

kiabálják ezeket a cifra szavakat, míg maguk is elhiszik, a főkolomposok.

Ezért ugyan nem érdemes harcot viselni, de boszúból és becsvágyból igen! Mindenkit legyilkolnék, a ki utamba kerül, csak Bessiet nem! Mit tehettek róla, hogy annyira szeretem ezt a leányt. Minden angolt elpusztítanék és ráadásul akár minden bűrt is, ha Bessie volna tettemért a pályabér.

És néhány év múlva — okoskodott tovább — ha Bessie az enyém lesz és az angolokat a tengeren túl kergettük, akkor én leszek ur ezen a földön. És miért ne lehetnék én a délafrikai köztársaság elnöke? Már különbség dolgokról is tud a történelem!

Eközben az ültetvényes háza elé ért. Croft, aki a verandán ujságot olvasott, nagyon hűvösen üdvözölte.

— Mit olvas a Volkstem-ben (Népszava) — kérdezte. Talán forrongásról?

— Nem. Hát mozgolódnak?

— Meghiszem. Vásik a lakosság foga rátok, angolokra. Néhány nap múlva nagy tanácskozásra gyűlnek össze a vezetők Paarde Kraalban, akkor majd elválnak: béke lesz-e vagy háború?

— Béke vagy háború? — ismételte elgondolkodva az öreg ember. Már évek óta ez a mondás járja. Mennyi szót pazaroltak már azóta, hogy Shepstone a lábát itt megvetette! És mi volt az eredménye a tömérdek haszontalan fecsegésnek? Semmi. De tegyük fel, hogy a búrok mégis fegyvert ragadnak. Mit gondol, mi lenne a nóta vége? Csunyán elvernék őket és nagyon sok búr maradna a mezőn, Anglia azért mégis csak Anglia ma-

jenek. Ezenkívül az eddigi rendszertől egészen eltérően szabályozza a sajtójogi felelősség elvét. Ladányi a bel- és igazságügyminisztereknek is elküldte tervezetét.

Törvénykezés.

§ **Összbüntetés.** Périn Stipó lőcsi lakost a kir. törvényszék több ízben megbüntette már s pedig 1887. évben nő elleni erőszakoskodásért két évi fegyházra ítélte, majd 1897-ben súlyos testi sértés vétségéért tizenhárom napra fegyházra, 1899. évben pedig súlyos testi sértés büntetéseért hat havi börtönre ítélte. 1897. év október hó 26-án megverte édesatyját s ezért kapott egy évi fegyházat s husz forint pénzbüntetést. 1899. évi június hó 24-én éjjel egy lőcsi özvegy asszony lakására ment s felzörgetve az asszonyt, egy forint följánlása ellenében bebocsájtást kért. Miután a bánatos kis özvegy szerelmi ajánlatainak ellenállott, az ablakot beverte s bement a szobába s ott eredménytelenül erőszakoskodott. Az első és másodfoku bíróság magánlak megsértése címen hat hónapi börtönt mért rá. Ma az összbüntetés kiszabásáért tartották meg felette a főtárgyalást s vádlott védelmére felszólítván nemhogy védelmezte magát, hanem azt kérte, hogy, miután már Pécsen egy alkalommal már két évet ült, engedjék meg neki, hogy a most összbüntetéséért rája kiszabott egy évi s öt havi börtönt, melyhez még negyven korona is járul, más vidéken tölthesse ki békében. (Nyilván tanulmányutat óhajtaná tenni a delinkvens!) Ezt azonban az ügyészség, melynek hatáskörébe tartozik, nem fogja teljesíteni.

§ **A hol nincs, ott ne keress.** Bár Kél György nem volt szekeres, utazott nagyon sokat szárazon, vizen s fagyon, természetesen gyalogszerrel, elvén ő kigyelme kéregetés folytán más alamizsnájából. Nem csak ott keresett, a hol volt kitől kérni, hanem talán még inkább ott, a hol nem volt senki, mert ott többet kapott, azaz szerezhette. Így történt, hogy Nagy-Harsányban kéregetvén, a többi közt véletlenül olyan házra bukkant, a melyben minden tarva nyitva állott anélkül, hogy valaki vigyázott volna rája. Felhasználván az alkalmat, behatolt a nyitott kamarába, majd a padlásra, a honnan mindenekelőtt zsákot vett magához s azt megtömte mindenféle földi jóval, így két kenyérrel, disznó-sajttal, hurkával, s tudj' Isten még mivel nem. A vége aztán a fenti közmondásnak az lett, hogy a kir. törvényszék betöréses lopásért hat hónapi börtönre ítélte, mely idő alatt, ha elmélkedik, be fogja látni, minden valószínűség szerint, hogy mégis csak igaza van a közmondásnak akkor, a midőn azt mondja: a hol nincs, ott ne keress!

§ **Királysértő korcsmáros.** Vajda István oldi korcsmáros és dohánytőzsér. Történt, hogy 1899. évi november 16-án két napi szabadalmat eszközölt ki a fináncoktól pálinka főzésre. Az is történt aztán, hogy a hűtőkészülék megbomlott s nyolc óra hosszáig nem tudott dolgozni. Mit tegyen szegény feje? A finánc szemléshöz szaladt, elpanaszkodott neki kérvén, hogy ne küldje ki a pénzügyőrök s akkor ő rendben lesz. Kérésének pedig hogy nagyobb legyen a hatása, a szemléshöz

kezébe három ezüst pöngőt (esetleg hat koronát) nyomott s nyugodtan távozott. A kiszabott határidő már lejárt s finánc a vidéken még sem járt. Már örülni kezdett a három forintok sikerének, a mikor örömet elrontandó maga a fináncbiztos, Móric Gedeon jelent meg a főzés színhelyén s rögtön „megtényálladékozta” az esetet s megmagyarázta a megcsipett korcsmárosnak az idevágó törvényt mit az türelmetlenül hallgatott végig s annak kifejezéseül, hogy azt megértette csak annyit mondott: „huncut a törvény, huncut a király!” A biztos figyelmeztetése ellenére aztán nagyobb hatás kedvéért a fenti inkriminált szavakat meg is ismételte. A királyi törvényszék a vádlottat királysértés vétségében s a megvesztegetés vétségében mondta ki bűnösnek s tekintetbe véve a nagyszámu enyhítőkörményeket összbüntetéséért egy havi fegyházra, mint fő s tíz korona, egy napi fegyházra helyettesíthető, pénzbüntetésre, továbbá a szabadságvesztés kiállása után egy évi hivatalvesztésre ítélte. A kir. ügyész megnyugodott, a vádlott a bűnösség kimondása ellen felebezett s ha ez nem sikerül, a büntetés súlyosságát kéri enyhíteni.

Közgazdaság.

□ **Sertésvész.** Bács-Almás községben — mint értesülünk — a napokban a sertésvész járványosan fellépett, melynek tartamára zár alá helyezték a községet.

□ **A vetések állása** május 30-án a földmivelésügyi miniszterhez érkezett jelentések szerint a következő volt: Május utolsó harmadában nagyjából kedvező és csapadék-dús időjárás uralkodott, kivétel a keleti részek egyes vármegyéi, a hol kevesebb eső volt, sőt néhol az utóbbi napokig nem is esett; szárazság miatt panaszkodnak. Az őszi buza-vetések legjobban állanak a Duna jobb partján, a Tisza-Maros szögén és a Duna Tisza közén; itt nagyjából kielégítő és részben jók, de leginkább a koraiak; a későiek kevésbé felelnek meg a hozzá fűzött reményeknek. E vidéken a buza már kalászeit hánnya és virágozik is. A bejelentett adatok nyomán az eddigi fejlődéséből ítélve, az őszi buza-vetések országos átlagban közepeseknek jelenthetők, javulásuk részben ugyan még remélhető, de nincs kizárva az sem, hogy a vetések romlani is fognak. Az őszi rozs-vetésekben a májusi hideg időjárás és szél sok kárt okozott ugyan, miadazáltal a vetések az utóbb lefolyt időben nagyjából javultak és bár többnyire ritkák és itt-ott apró kalászuk van, nagy átlagban azért tűrhetőeknek mondhatók; a rozs területe azonban a rendnél kisebb. Az őszi árpa többnyire kalászbahajt, sőt itt ott virágozik; jó közepesnek jelezhető. A tavaszi árpában a hideg idő és fagy sok kárt okozott s ennek folytán nem is mondható kielégítőnek. A zab-vetéseken is meglátszik még a hideg időjárás nyoma, de az árpához viszonyítva, mégis jobban áll. Nagy átlagban kielégítően áll. A repce jóval kevesebb területet foglalt el s a tavasz folyamán is sok kipusztult belőle, sőt a májusi fagy is megkárosította. Átlagban csak gyöngye termést ígér. A kukorica fejlődésben nagyon sok helyen elmaradt és sárgás; néhol új maggal is pótolni kellett, mert kifagyott. A jobban fej-

lődött vetéseket már megkapálták, kapálása azonban még folyik. A korai burgonya a fagykárt kiheverte és csekély kivételektől eltekintve, tulnyomó részben jól áll, sőt a melegebb tájakon már töltögetik. A kései burgonya is elég jól sikerült, szépen nő; ennek a növénynek a sok eső legjobban használt. A dohány palánták jól megfogamzottak, néhol kapálják is már. Az eső általában jól hatott rá. A kifagyott palánták ujjakkal pótolhattak. A cukorrépát nagyon sok helyen újból kellett vetni, fagy és féregpusztítás következtében, ugyancsak a takarmányrépát is, mindkettőnél a kapálás még folyik. A hol elemi csapások nem érték, ott igen jól állanak a vetések.

TÁVIRATOK.

— **A főrendiház ülése.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A főrendiház ma ülést tartott, mely Vay Béla elnök elparentálta Hollán Ernőt. Jellemző, hogy Vay az elhunyt altábornagy életrajzi adatainak felsorolásánál a szabadságharc helyett következetesen a „magyarországi mozgalma” kifejezést kasználta.

Ambrózy István báró a szőlők rekonstrukciója tárgyában terjesztett elő interpellációt.

— **Határozatképtelen bizottság.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A képviselőház összeférhetlenségi bizottsága nem tarthatta meg mára hirdetett ülést, mert a tagok nem jöttek össze határozatképes számban.

— **A transzváli háború.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Krüger transzváli elnök egy újságíró előtt kijelentette, hogy *amíg 500 ember van Transzvalban fegyverben, nem adja meg magát.* A háborúnak még sincsen vége s a guerrilla harc óriási területre fog kiterjedni.

— **Konzilium a halálos beteg ágyánál.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Bécsből jelentik, hogy Körber miniszterelnöknel ma összegyűltek a parlamenti pártok elnökei s három óra hosszat tanácskoztak.

— **Nyuli Mihály bírái előtt.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Nyuli Mihályt, ki Horváth István budai ügyvédet agyonlőtte, a budapesti büntető törvényszék vádtanácsa szándékos emberölés miatt helyezte vád alá. Az ügy végtárgyalására június 26-át tűzték ki határidőül.

Szerkesztői üzenet.

Kiábrándulni vágyó. (Pécs). Szives sorait igen köszönjük. A figyelem kétségtelenül jól esett. De mondja csak: valóban oly nagyon ki akar ábrándulni? Szerelmes? Nos pedig az ilyen esetben nem jó az olyan tárcákat olvasgatni, melyek szinte csak úgy lehelik ki magukból a szerelmes hangulatot. De ön bizonyára azért akarja kiábrándulási orvosságként használni az ilyen olvasmányokat, mert ezekből látja a férfiak léha voltát, annak az egynek példája után mind meggyűlöli. Ez sem helyes konzekvencia édes Nagysád! Az a léha úr — mint a milyen igen sok van az életben — *tárca alak* csupán s ez után kár volna az egész férfi nemet elítélni, mert hiszen akad közöttük igaz szívű szerető férfi

is elég, csak ki kell belőlük válogatni az igazit. Ha pedig mindannyian ily pillangók lennének, annak sem a férfiak az okai. Tessék őket erősen tartani lepkefogó hálójában, mely minden nőnél ott van, azokban az apró, édes, kedveskedésekben, melyek láncnál erősebben fűzik a férfit a nőhöz s melynek ellentálni oly nagyon, de nagyon nehéz!

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
 TAIKS JOZSEF
 kiadó.

Hirdetések.

Gőzcseplő-gépek eladása.

Egy három lóerejű és egy négy lóerejű használt, de jó karban levő **Hofherr és Schrantz** hírneves gyárából származó

Gőzcseplő-készlet

felszereléssel jutányos áron eladó.

Rosenthal B. és fia cégnél
Mohács.

2843. sz.
 Ttkvi. 1900.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Löwenberg Henrik bükösi lakos végrehajtatónak Ivcsévics Mari férj. Jandó Imréné dinyeberki lakos végrehajtást szenvedő elleni 42 kor. 46 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a kir. járásbíró területén lévő, Dinyeberk község határában fekvő s a dinyeberki 297. sz. betétben felvett 696. hrsz. szőlőre és pedig az 1881: LX. t. cz. 156. §-ának a) pontja alapján egészben 304 kor.; a 299. sz. betétben felvett 119. hrsz. 77. sz. ház 800 kor.; a 684/1. hrsz. szőlő 44 kor.; a 360. sz. betétben felvett I. 1-4. sorsz. szőlőre 640 kor. becsárban, mint kikiáltási árban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi július hó 6-ik napján d. e. 9 órakor Dinyeberki község bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 30 korona 40 fill., 80 kor., 4 kor. 40 fill. és 64 koronát készpénzben, avagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: 60. t.-cz. 176. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett, 1900. évi márc. hó 15-ik napján.
 A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Bogyay Pongrácz

kir. trvszéki bíró.

Árverési hirdetmény.

Braun Johann Linz-Urfahri lakos tölünk megvett, de át nem vett és rendelkezésére bocsájtott 13 hordó összesen 3905² liter 1900 korona 61 fillér értékű különféle minőségű bor, pénteken, f. é. június 15-én délután 3 órakor felső malom-utca 3. sz. üzlethelyiségekben dr. Baranyai Béla ur kir. közjegyző közbenjötté mellett, nyilvános árverésen esetleg értéken alól is el fog adatni, miről a venni szándékozókát értesítjük.

Pécs, 1900. június 8-án.

Naschitz és Grosz
 borkereskedők.

Ház eladás.

Pécsett **Pálya-utca 27. sz.** házat, melyben nagy **bolthelyiség**, 4 szobából álló

lakás, istálló, pince

és **jókarban levő**

sómalom

van s évi **1200 korona** bért jövedelmez, **kedvező feltételek** mellett

azonnal

eladom.

Dr. Sey Ernő

ügyvéd

Széchenyi-tér 2. sz.

Borárverési hirdetmény.

PÉCSETT, lyceum-utca 1. sz. a. circa

2000 hektó jobb minőségű

természetes ó-bor

— **fehér, siller és vörös** — pince-felszerelés és pintér-eszközök,

1900. évi június hó 15-én

és rákövetkező napokon, mindig délután 3 órakor kezdődő magán árverésen, készpénz fizetés mellett, az érdeklődők kívánata szerint kisebb-nagyobb részletekben, esetleg hordónkint is elárvereztetni fognak.

Megkeresésre: **dr. Toldy Béla** ügyvéd Pécsett, szívesen ad bővebb felvilágosítást.

16521 sz.
 1900.

HIRDETMEY.

Pécs szab. kir. város tulajdonát képező **Kossuth Lajos-utca 30. sz.** a. levő u. n. **Kereszt-korcsmának** 1900. évi november 1-től 5 évre leendő

bérbeadása

iránt Pécs szab. kir. város g. tanácstermében (városház, II. em. 26.) **1900. évi július hó 2-án délelőtt 9 órakor** zárt ajánlati tárgyalással egybekötött nyilvános árlejtés tartatik.

Felhivatnak tehát pályázók, hogy nyolcvan korona bánatpénzzel felszerelt zárt ajánlataikat legkésőbb **1900. évi július hó 1-én déli 12 óráig** a polgármesteri hivatalnál nyújtsák be, vagy a bánatpénz letétele mellett a szóbeli árlejtésen vegyenek részt.

A vállalkozási feltételek a gazdasági tanácsteremben betekintheők.

Pécsett, 1900. évi június hó 5-én.

A város Tanácsa.